

ZAPISNIK

SA ZBORA UDRUGE HRVATSKIH SUDACA koji je održan 22. ožujka 2024. godine u dvorcu Eltz, Vukovar

Početak je u 11,00 sati.

Predsjednik UHS-a, Damir Kontrec, otvara 33. po redu Zbor UHS-a i pozdravlja uvažene goste i to:

- ministra pravosuđa i uprave RH, dr. Ivana Malenicu,
- zamjenicu predsjednika Vrhovnog suda RH, Gordanu Jalšovečki,
- izaslanicu gradonačelnika Vukovara, Nives Gažo,
- predsjednika Međunarodne udruge sudaca, Đuro Sessa,
- predstavnicu Hrvatske odvjetničke komore, Mariju Šporčić Novoselac,
- predstavnicu Hrvatske javnobilježničke komore, Jelicu Kovačić,
- predsjednike Županijskih sudova u Vukovaru, Osijeku i Slavonskom Brodu,
- Županijskog državnog odvjetnika u Vukovaru, Miroslava Šarića.

Nakon uvodnih riječi, predsjednik UHS-a predlaže izbor Radnog predsjedništva u skladu sa Statutom UHS-a i Poslovníkom o radu Zbora UHS:

1. Irena Lenić
2. Sanja Zagrajski
3. Damir Palatinuš

Predsjednik UHS-a, Damir Kontrec, stavlja na glasanje izbor Radnog predsjedništva.

Utvrđuje se da su predloženi članovi Radnog predsjedništva izabrani, te ih se poziva da nastave voditi Zbor.

Predsjednik poziva goste da se obrate Zboru.

Đuro Sessa pozdravlja goste i prisutne delegate, obraća se u dvostrukoj ulozi, kao predstavnik Međunarodne udruge sudaca ali i kao član UHS-a koji je bio jedan od sudaca koji su stvarali UHS 1991. Čestita svima na učinjenom i postignutom, na ustrajnosti, mudrosti i čvrstini.

Svaka sudačka udruga i njen rad i uspjesi baziraju se na entuzijazmu, volonterskom radu i solidarnosti, s time da i oni kolege koji su manje aktivni svojim članstvom, podrškom i

brojem daju autoritet i važnost UHS-a, ali i svake sudačke udruge u svijetu. Zato za zdrav život udruge, osobni ili partikularni interesi tu nemaju mjesta. Sve sudačke udruge između ostalog bore se za neovisnost sudstva i sudaca i za dosljednu trodiobu vlasti.

Postavlja se pitanje zašto je sucima to važno, a nije onima zbog kojih ta načela imanentna demokratskim društvima postoje i ne bi li bilo lakše slušati, slijediti upute moćnika.

Razlog je što je neovisnost sudaca zrak i voda njihove dužnosti. Bez nje nema sudaca, nema pravilnog obavljanja naše dužnosti. Bez toga nema ni stručnosti, ni djelotvornosti ni vladavine prava.

No, iako ustavi i zakoni najviše razine deklaratorno ova načela etabliraju, i time daju jasne argumente da se suci štite od nasrtaja i želje za kontrolom, ta kontrola ima i druge forme i druga sredstva. Vlast želi procese kontrolirati, želi ih predvidjeti, a to sa sudskim postupcima baš i ne ide. Jedna od metoda kontrole, su i napadi na suce i njihove odluke, nekad javni, nekad kroz medije ili uz pomoć medija. Daleko od toga da se sudske odluke ne mogu i ne smiju komentirati, ali iza svake odluke suda stoji ozbiljan trud, ozbiljno iskustvo i znanje. Zato banaliziranje i površne ocjene tu ne bi trebale imati mjesta. Takvim pristupom i stalnim napadima gotovo na dnevnoj razini, suce se ipak drži u određenom stanju autocenzure i pretjeranog opreza.

Zato Udruga to mora prepoznati, suce zaštititi, osokoliti, dati im osjećaj da u tim trenucima nisu sami, kad na žalost svjedoci smo da oni koji su formacijski pa i ustavom pozvani da štite neovisnost sudaca to rijetko ili gotovo nikada ne čine.

Zboru želi puno uspjeha u radu jer nema boljeg trenutka nego sad obnoviti zajedništvo svih sastavnica UHS-a.

Nives Gažo se obraća u ime u ime gradonačelnika Penave, raduju se što je Zbor UHS-a u Vukovaru, žele dobrodošlicu, nadaju se da će se svi ugodno se osjećati i ponijeti lijepe uspomene, želi uspješan rad.

Gordana Jalšavečki, prisutne upoznaje sa sadržajem pisma koje je predsjednik Vrhovnog suda RH Dobronić uputio sudionicima Zbora, koje se u cijelosti prenosi:

"Skup Udruge hrvatskih sudaca je prilika za razgovor o aktualnim temama, koju u ovom trenutku ne mogu iskoristiti iako bih to volio. Stoga mi dozvolite da vam se svima obratim na ovaj način.

Ovaj puta ne želim govoriti o onome što je UHS radio u vezi s plaćama sudaca. Ono što mi se sada čini važnim je sljedeće:

Suci i dalje rade pritisnuti lošim radnim uvjetima, normom i lošom percepcijom javnosti. Smatram kako se svi suci, a prvenstveno predsjednici sudova, trebaju boriti za poboljšanje tehničkih uvjeta rada, ali čini mi se da su se mnogi već navikli na postojeće loše stanje kao normalno. Ovdje apeliram na sve da promijene način razmišljanja. Dakle, ne treba se miriti s činjenicom da se sud nalazi u zgradi u kojoj se na nekom drugom katu nalazi dućan ili prodavaonica tepiha. Nadalje, nije prirodno da stranke uopće mogu doći u kabinet sudaca, koji je istovremeno i sudnica. Isto tako, nije prirodno da još uvijek postoje sudovi u kojima ne postoji nikakvo osiguranje, dakle nijedan pravosudni policajac. Grade se, istina, nove zgrade sudova ili se obnavljaju stare zgrade, ali se kod toga uopće ne vodi o postulatima onog što se danas naziva sudskom arhitekturom. Dakle, unutar suda mora postojati dio dostupan strankama i onaj u koji stranke nemaju pristupa. Isto tako, primjećujem kako većina prihvaća kao normalno da se u istoj zgradi često nalazi sud i državno odvjetništvo, dakle ono što se naziva „pravosudnim tijelima“. To je sve ostatak prošlosti, državno odvjetništvo je stranka u

kaznenim i parničnim postupcima i stoga više nije primjereno da sud i državno odvjetništvo imaju sjedište u istoj zgradi. Isto tako, nije prihvatljivo ni da u istoj zgradi, ponegdje, imaju sjedište prvostupanjski i drugostupanjski sud, o čemu resorno ministarstvo ni danas ne vodi računa.

Sve su to vanjska obilježja koja stvaraju dojam. Pojmovno, nije dovoljno ni da sud bude samo funkcionalan, nego je potrebno da zgrada suda ostavlja u određenom stupnju i reprezentativan dojam, a da bi se to postiglo potrebno je da to bude ujednačen stil za sve sudove. S tim ciljem sam već nekoliko puta predložio resornom ministarstvu da se angažiranjem arhitekata i dizajnera stvori ujednačen način uređenja odnosno stil uređenja sudskih zgrada, ali ništa od toga. Do tada je važno da se promijeni pogled na ove stvari kod samih sudaca. Nedavno je bila velika vijest da je u Splitu, kao drugom najvećem gradu, darovnicom Kraljevine Norveške (jer Vlada nema novaca za urediti sud u drugom najvećem hrvatskom gradu pa skuplja milodare) uređen Općinski sud u zgradi bivše robne kuće, nakon mnogo peripetija u izgradnji.

Sada ostavljam po strani pitanje sudskih zapisničara, ali mi se čini da i UHS ima isti pristup, naime da je pitanje njihovog broja i kvalitete od ključne važnosti za rad svakog suca, naročito na prvom stupnju. Ovdje postoje ogromni problemi i vidimo da oni ni sada nisu riješeni. Sljedeći primjer je pitanje službenih vozila. Većina sudaca povremeno, a neki i češće, mora odlaziti na očevide, osiguranja dokaza, ročišta uz nazočnost vještaka. Sudovi ne mogu sucima uvijek osigurati službeno vozilo i u takvoj situaciji pojedini suci odlaze na teren u vozilu vještaka kojim on upravlja, pa onda svaka nezadovoljna stranka to obično prigovori i sucu i sudu. Naravno da ovakav tehnički razlog stvara loš dojam kod stranke.

Problemi sa informatikom su notorni, informatizacija se forsira, ali unatoč tome se već dulje od desetljeća ne rješavaju problemi povezani s radom e-spisa, koji u bitnoj mjeri usporavaju rad sudaca, umjesto da ga ubrzavaju. Pored toga, prihvaćeno je kao normalno da sustav e-spisa vodi resorno ministarstvo, a tehnički FINA. To ni sistemski nije ispravno i taj sustav bi trebao biti pod ingerencijom sudova (Vrhovnog suda), a upravljanje bi moglo biti i zajedničko.

Rad sudaca opterećen normom sve više se pretvara u formalizirano rješavanje spisa, u kojemu se rješavanje težih predmeta ili odgađa ili prelama preko koljena, što ni u kojem obliku nije dobro. S tim u vezi želim apelirati na sve da nikako ne dopuste da im norma nametne donošenje odluka za koje ni sami nisu sigurni da su ispravne. Pitanje norme i njezine ustavnosti trebala bi razmotriti i Udruga te bi se onda, u dogovoru, moglo razmotriti sljedeće korake.

Velik broj predmeta i pritisak norme dovode i do pojava da se predmeti određenih vrsta više ne dovršavaju meritornom odlukom u roku, naročito onda kada zakon predviđa hitan postupak. Stoga apeliram i na Udrugu da raspravi kako smisla imaju posjedovne parnice u kojima se odluka ne donese ni nakon godinu dana, isto tako i sporovi o povjeravanju djece i slično. Isto tako, kakvog smisla ima otvaranje stečajnog postupka nakon godinu dana ako Zakon kaže da odluku treba donijeti u roku od 60 dana od podnošenja prijedloga. Sve to navodim kao primjer kako postojeći TEHNIČKI NE-UVJETI dovode do bitnih anomalija u radu sudaca, na koje smo se svi već pomalo navikli.

Pored toga, česte izmjene osnovnih procesnih zakona dovode do toga da svaki puta treba malo izmijeniti obrazac poziva za rasprave i slično. To se sve manje radi, obično svaki sudac sastavlja svoj obrazac pa čak ni na razini istog suda ne postoji jedinstven obrazac, iako bi on trebao biti jedinstven za čitavu državu.

Donošenje brojnih novih propisa i praćenje sudske prakse traže određeno vrijeme za proučavanje, a to uopće nije ni predviđeno u strukturi radnog vremena suca. Sve ove stvari bi trebale biti sređene, uhodane i ujednačene, to je ono što se naziva PRAVNOM

TEHNOLOGIJOM i to je pojam koji se kod nas ne koristi. To je osnovni kostur kojeg čine temelji procedure i tehnički uvjeti.

Međutim, bit promjena koje bih želio provesti nije u tome nego u promjeni načina na koji suci sami provode postupak suđenja. Već sam u Tuhelju napomenuo da kod nas postoje značajni deficiti u primjeni temeljnih propisa kao što je primjerice ZOO, a svode se na nedovoljnu ulogu koju načelo „savjesnosti i poštenja“ – BONA FIDES ima u procesu odlučivanja. Vrlo sumarno, tada sam naglasio kako se kod nas u pravilu primjenjuje samo posebni dio tog zakona- primjerice odredbe o prodaji i na tome proces odlučivanja staje, ali je stvar u tome da nakon toga nedostaje čitava druga faza u odlučivanju, a to je analiza primjene posebnog dijela ZOO-a u kontekstu primjene općih načela ZOO-a, pa sam tako naglasio da na primjenu načela „bona fides“ i drugih načela sudovi moraju paziti po službenoj dužnosti, dok se sada ta načela gotovo ne primjenjuju jer se ona tumače kao neobvezujući, deklaratorni dio ZOO-a. To je dovelo do brojnih presuda koje stranke u pojedinim slučajevima opravdano doživljavaju kao nepravedne, a što je posljedica toga što se navedena opća načela ne primjenjuju onda kada je to opravdano, kao svojevrsni korektiv.

Na kraju, sve ovo sam naveo kao primjer da u postojećoj situaciji suci imaju još puno tema o kojima trebaju što više razgovarati i nadam se da će ovaj vaš skup biti jedan korak u tom smjeru. Kod toga apeliram da svi vode računa o odgovornosti sudaca u demokratskom društvu. Naime, živimo u vrijeme kada se iz temelja mijenja sustav vrijednosti, pa i običaji i moral društva. U ovakvoj situaciji sudska presuda ne treba biti samo zakonita i pravedna nego ona u mnogim slučajevima mora uspostaviti novi sustav društvenih vrijednosti pa i definirati što predstavlja društveno prihvatljiv oblik ponašanja. Stoga je odgovornost sudaca znatno veća nego u „normalnim“ uvjetima. Sve što ovdje govorim imao sam već namjeru izložiti svim sucima u Republici Hrvatskoj, ali to do sada iz različitih razloga nisam uspio ostvariti. Svima želim puno uspjeha u radu, uz napomenu da je uspjeh sudbene vlasti kao cjeline moguće samo na temelju solidarnosti svih sudaca, utemeljena na zdravim temeljima."

Dodaje da je UHS sa predsjednikom Kontrecom provela mjere upozorenja koje su dale rezultate, ali nisu zadovoljile kriterije koji su traženi, skrenuta je pozornost na probleme, a suci su pokazali odgovornost prema strankama kao i da su svjesni svoje obaveze da se zaštite prava građana.

Ministar dr Ivan Malenica, navodi da je od prošlogodišnjeg Zbora UHS-a sve krenulo u drugom mjeru, učinjene su neke dobre stvari za sutkinje i suce, odvijale su se faze mjera upozorenja i dogovora, a što će sve rezultirati dobrim rješenjima ne samo za suce nego i za službenike i namještenike. Izražava žaljenje što predsjednik Vrhovnog suda RH ne razumije da je Ministarstvo pravosuđa i uprave ograničeno financijskim sredstvima i potrebno je vrijeme za promjene, 110 zakona je doneseno, mijenjale su se neke stvari, što i od sudaca traži promjene u postupanju, no MPU i suci su nositelji različitih uloga, MPU je nositelj određenih politika koje mora implementirati. Prostor za potencijal i napredak kod ulaganja u infrastrukturu postoji, MPU se ne bavi samo normativnim aktivnostima. Radovi zahtijevaju proceduru, od izmjene prostornih planova, odabira izvođača itd. U Dubrovniku i Rijeci se nije moglo naći lokacija za izgradnju novih sudova, jer lokalne vlasti nisu promijenile urbanističke planove, a zajam od Svjetske banke kojim bi se financirala izgradnja je bio osiguran. MPU upravlja sa preko 300 objekata, financijska sredstva su usmjerena prema sudovima i državnom odvjetništvu, plan je financirati opremanje i izgradnju pravosudnih objekata u Rijeci, Velikoj Gorici i Bjelovaru. Ubrzane su procedure za dobivanje suglasnosti za sudačka mjesta, radi se na digitalizaciji, svjesni su problema sa eSpisom, nadograđuje se postojeći sustav. Povećane su plaće sudaca, zahvaljuje na razumijevanju, moralo se voditi računa o cjelini, prvo je trebalo riješiti službenike i namještenike, a zatim suce. Ostaje i završni korak,

donošenje cjelovitog zakona o plaćama, indeksacija i koeficijenti, koji bi bio fiskalno održiv. Razmatraju se i Okvirna mjerila, MPU prima kritike zbog broja neriješenih predmeta i dugotrajnosti postupaka, i o tome se isto treba razgovarati. Zahvaljuje UHS-u, u proteklom razdoblju su bili na suprotstavljenim stranama, ali u UHS-u vidi strateškog partnera, potrebno je poboljšati percepciju, interes i utjecaj medija, koji traže senzaciju u svakoj odluci, je velik.

U skladu sa čl. 3. Poslovnika o radu Zbora, Radno predsjedništvo izvješćuje da je uz odluku o sazivanju Zbora dostavljen delegatima dnevni red.

Radno predsjedništvo stavlja na glasanje Dnevni red Zbora:

1. Uvodna izlaganja gostiju Zbora UHS-a
2. Izbor radnih tijela Zbora UHS-a
 - radno predsjedništvo (3)
 - zapisničar (1)
 - ovjervitelja zapisnika (2)
 - verifikacijsko povjerenstvo (3)
 - kandidacijsko povjerenstvo (3)
 - izborno povjerenstvo (3)
3. Izvješće o radu predsjednika UHS-a i Upravnog odbora UHS-a (izvješće podnosi predsjednik UHS-a Damir Kontrec)
4. Izvješće o radu Nadzornog odbora UHS-a
5. Odluka o povećanju članarine
6. Usvajanje Plana rada i financijskog plana UHS-a za 2025. godinu
7. Izbor 2 člana Etičkog vijeća UHS-a, te 10 članova Arbitražnog vijeća i 10 članova Stegovnog vijeća
8. Razno

Primjedbi na Dnevni red i nadopuna nema.

Jednoglasno se prihvaća Dnevni red.

Toč. 2. Dnevnog reda – Izbor radnih tijela Zbora UHS

Radno predsjedništvo za zapisničara predlaže s Jasna Gažić Ferenčina, Ogranak Zagreb III. Prijedlog je prihvaćen.

Za ovjervitelje zapisnika predlažu se Borna Pešek i Kolinda Kolar, Ogranak Zagreb III. Prijedlog je prihvaćen.

Za članove verifikacijskog povjerenstva predlažu se:

1. Ivan Čulić
2. Ivana Lovrić Vidaček
3. Jasna Golubić

Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Radno predsjedništvo upućuje verifikacijsko povjerenstvo da utvrdi broj nazočnih članova Zbora, te da između sebe izaberu predsjednika.

Za članove izbornog povjerenstva predlažu se:

1. Marijana Carpuso Kulišić
2. Andrea Tovarac Krelja
3. Zinka Bulka

Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Za članove kandidacijskog povjerenstva predlažu se:

1. Tijana Kokić
2. Leon Kovačić
3. Blanka Sajter

Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Predsjednik Verifikacijskog povjerenstva Ivana Lovrić Vidaček izvješćuje da je Zboru nazočno 125 delegata a obzirom na broj članova UHS-a, utvrđuje da postoje statutarni uvjeti za donošenje pravovaljanih odluka.

Toč. 3. Dnevnog reda - Izvješće o radu predsjednika UHS-a i Upravnog odbora UHS-a (podnosi ga Damir Kontrec)

Link na izvještaj

Radno predsjedništvo otvara diskusiju o podnesenom izvješću.

Nema prijava za diskusiju.

Radno predsjedništvo poziva na glasanje o izvješću.

Konstatira se da je Zbor jednoglasno prihvatio izvješće o radu UHS i Upravnog odbora UHS.

Toč. 4. Dnevnog reda – Izvješće o radu Nadzornog odbora UHS-a (Jadranka Travaš)

Link na izvještaj

Radno predsjedništvo otvara diskusiju o podnesenom izvješću.

Nema prijava za diskusiju.

Radno predsjedništvo poziva na glasanje o izvješću.

Konstatira se da je Zbor jednoglasno prihvatio izvješće o radu Nadzornog odbora.

Toč. 5. Dnevnog reda - odluka o povećanju članarine

Iznosi se prijedlog Ogranka Sisak, kojeg su podržali i drugi Ogranci da se poveća mjesečna članarina na 10 eura, uz primjenu od 1. svibnja 2024.

Radno predsjedništvo prijedlog daje na glasanje.

Utvrđuje se da je prijedlog za povećanje članarine na 10 eura mjesečno s primjenom od 1. svibnja 2024. jednoglasno prihvaćen.

Toč. 5. Usvajanje Plana rada i financijskog plana UHS-a za 2025. g.

Radno predsjedništvo poziva tajnika Damira Palatinuša da iznese plan rada i financijskog plana UHS.

Link na Plan rada i financijski plan

Utvrđuje se da je Plan rada i financijski plan jednoglasno prihvaćen.

Toč. 7. Dnevnog reda – Izbor dva člana Etičkog vijeća, 10 članova Arbitražnog vijeća i 10 članova Stegovnog vijeća Udruge hrvatskih sudaca

Delegate se izvješćuje da su na UO UHS-a koji je održan 21. ožujka 2024. predloženi kandidati za Etičko vijeće: Bojana Skenderović i Petra Dujmović Vranješ.

Arbitražno vijeće: Vesna Horvath, Ivica Veselić, Denis Krnjak, Marija Bušković, Goran Miličević, Elma Kaleb Mamić, Krunoslava Dropulić, Ante Drmić, Ivana Manestar, Danijela Mandekić Lerga i za Stegovno vijeće: Mirko Škarica, Marijo Bakota, Dubravka Šimić, Jasna Gažić Ferencina, Kolinda Kolar, Helena Frigo Bomeštar, Tihana Čišper, Ljiljana Milina, Ivana Požar i Ante Galić.

Stavlja se na glasanje izbor dva člana Etičkog vijeća, 10 članova Arbitražnog vijeća i 10 članova Stegovnog vijeća Udruge hrvatskih sudaca

Utvrđuje se da su svi predloženi kandidati jednoglasno izabrani.

Toč. 8. Dnevnog reda Razno

Vesna Horvath, zahvaljuje svima, bilo je naporno, svi su se naradili, crtali su se grafovi, računalo se, jer je bilo važno imati relevantan dokument na temelju kojeg su se tražila materijalna prava za suce. Aktivnosti su pridonijele poboljšanju slike o sucima, javnost je

saznala neke druge stvari o radu sudaca, suci su pokazali da su jaki i dostojanstveni, da znaju koja su njihova prava i da ih znaju ostvariti.

Ivica Veselić zahvaljuje svima koji drže do dostojanstva suca, uručuje knjigu kao posvetu ogranku Vukovar, i za poticaj za savjesno suđenje.

Radno predsjedništvo objavljuje da je Zbor završen.

Dovršeno u 12,37 sati

Zapisnik vodila i sastavila
Jasna Gažić Ferencina